

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period
3. - 9. decembar 2016. godine

Bilten broj 50/2016

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	3
Skupštinska predstava sa platama	3
Predmet nabavke: Vlado Georgiev, komada 1	4
Antikorupcijsko savetovalište ALAC	5
Predlagač	5
Sumnjiv pokrajinski konkurs	5
Diskriminacija na konkursu	5
Saopštenja	6
Podsećanje na propuštene prilike	6
Mediji	7
Bez provere Đulijanovih navoda	7
Prodaja državnih nekretnina	8
Politika i dalje čuva direktore	9

Aktivnosti

U protekloj nedelji obeležen je Međunarodni dan borbe protiv korupcije - 9. decembar. Tog dana je 2003. počelo potpisivanje Konvencije UN protiv korupcije. Ovu konvenciju je Srbija (SCG) ratifikovala 2005. Tim povodom oglasili smo se saopštenjem u kome smo ukazali na propuštene prilike za efikasnije suzbijanje korupcije. Detaljnije u rubrici "Saopštenja".

Programski direktor TS Nemanja Nenadić prisustvovao je 9. decembra konferenciji koju je povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije organizovala Agencija za borbu protiv korupcije.

Naše Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) u Beogradu primilo je tokom protekle nedelje 19 poziva na 0800 081 081 a još 15 potencijalnih otvoreno je na osnovu informacija dobijenih na mejl ts@transparentnost.org.rs, poštom, preko Facebooka, ličnim kontaktima, sa interneta ili iz pres klipinga. Kao i svake nedelje, nekoliko slučajeva kojima se Savetovalište bavilo izdvajamo u posebnu rubriku u Biltenu.

Na našoj [Facebook stranici](#) ove sedmice smo objavili osam tekstova, komentara i linkova u vezi sa korupcijskim i antikorupcijskim temama i aktuelnostima. [Na sajtu](#) smo objavili tri teksta. TS je i ove nedelje organizacija civilnog društva koja se najčešće citira u medijima. U protekloj sedmici objavljeno je 48 vesti ili priloga o aktivnostima Transparentnosti Srbija ili vesti u kojoj su citirani stavovi predstavnika naše organizacije.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Skupštinska predstava sa platama

9. decembar 2016.

I pored toga što imaju na dnevnom redu više hiljada stranica materijala u vezi sa prihodima i rashodima države u sledećoj godini, i što su imali manje od dva dana na raspolaganju za čitanje i pripremu amandmana na budžet, neki od narodnih poslanika su našli vremena da podnesu amandmane o pitanju koje se uopšte ne uređuje Zakonom o budžetu za narednu godinu.

Naime, sudeći po pisanju medija (amandmani i dalje nisu dostupni na internetu!), nekoliko narodnih poslanika iz vladajuće SNS je podnelo amandman koji ima za cilj da se umanje plate nosilaca funkcija zaštitnika građana i poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Da bi [predstava](#) bila veća, predsednik Vlade se usprotivio takvoj inicijativi, predsednica Skupštine izjavila da će glasati protiv, ali poslanici, koji su u brojnim drugim prilikama demonstrirali bespogovornu podršku onome što zatraži vlada i onome što predsednica Skupštine signalizira, ostavili su amandman u proceduri, kako bi se povodom njega pričalo. Da apsurd bude veći [podnosioci amandmana su i sami svesni da „nije u skladu sa zakonom“](#).

U čemu je stvar? Amandman je, koliko smo uspeli da saznamo, tražio da se smanji razdeo za zarade zaposlenih kod ove dve institucije. Takva promena budžeta, kada bi bila usvojena, ne bi sama za sebe mogla da dovede do smanjenja zarada nosilaca funkcija poverenika i zaštitnika. Naime, njihove su plate određene zakonima na osnovu kojih su ove institucije i osnovane i neposredno su vezane za plate sudija Ustavnog, odnosno Vrhovnog suda. Visinu zarada i način njihovog određivanja, neposredno ili posredno **određuju upravo**

narodni poslanici. Zato je otvaranje ovakve diskusije i priče o tome kako su plate nosilaca ovih funkcija „previsoke“ očigledno **demagoško**.

O **odsustvu elementarne logike** govore i argumenti koji koriste predlažaći amandmana – zašto traže da funkcioner za kojeg tvrde da ne radi svoj posao ili da ga čak radi protivno zakonu, dobijao platu od 130.000 dinara (umesto sadašnje, veće)? Ostaje pitanje da li inicijativa ima neki dublji smisao od demagogije i prilike za rat sa institucijama koje kontrolišu izvršnu vlast? Drugim rečima, zašto su poslanici otvorili tu temu upravo u doba rasprave o budžetu Srbije za sledeću godinu, a ne kroz podnošenje predloga za izmenu Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i Zakona o Zaštitniku građana (na šta ima pravo svaki narodni poslanik)? Teoretičari zavere bi mogli da razloge traže u želji da se **diskusija o budžetu još više skрати**, odnosno, da se odvuče pažnja sa pitanja o kojima se zaista odlučuje, na potpuno drugu temu. Drugo objašnjenje moglo bi da bude jednostavnije – da bi davanjem podrške da se na dnevnom redu nađe predlog zakona sa ovim tačkama dnevnog reda, parlamentarna većina na neki način dala podršku predlogu, što očigledno želi da izbegne.

Predmet nabavke: Vlado Georgiev, komada 1

6. decembar 2016.

Zakon o javnim nabavkama zabranjuje da se „crtā“ pobednik u nadmetanju. U svakom slučaju kada su uslovi ili elementi za ocenu ponuda kreirani tako da se neko neosnovano privileguje ili diskriminiše, drugi (potencijalni) ponuđači imaju mogućnost da pokrenu postupak zaštite prava, a to isto može da učini i nadzorni organ.

S druge strane, u nekim situacijama pokušaj da se utvrde nediskriminativni uslovi može da deluje komično. To se naročito često dešava(lo) u vezi sa nabavkom usluga umetničke prirode, zbog čega je svojevremeno Uprava za javne nabavke izdala i [mišljenje](#) o mogućnosti primene pregovaračkog postupka, kada ustanove kulture angažuju unapred poznate izvođače.

Javna nabavka opštine Novi Beograd, "Javna nabavka usluge - program novobeogradske Nove godine" ne potpada pod ovu vrstu. Naime, ovde nije reč o pregovaračkom postupku, već o "javnoj nabavci male vrednosti", a gradska opština nije ustanova kulture. Uslovi su diskriminirajući, a Zakon izigran (ismejan), što predsednik opštine nije ni krio.

Zaista, kakvo bi bilo logično rešenje, bez rasipanja resursa za nameštenu nabavku? Jedna mogućnost je da se preskoči "nametnuta" procedura i zaključi direktno ugovor sa izvođačima koje je opština želela.

Ali, to nije jedina. Postojalo je mnogo mogućnosti koje nisu iskorišćene da se čuje i glas građana, za koje se koncert pravi i koji ga u krajnjoj liniji i plaćaju. Na primer, oni su mogli preko internet ili ulične ankete da se izjasne između više ponuđenih izvođača. Da bi takav izbor bio argumentovan, trebalo bi da bude poznata i cena raznih ponuda, ali i na koji bi način bile iskorišćene eventualne uštede ako se za novogodišnji koncert plati nešto manje novca od planiranog, odnosno, koji bi se budžetski razdeli umanjili da bi se koncert platio više.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo tri slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

Predlagač

Dobili smo osnovne podatke i dokumentaciju u vezi sa interesantnim slučajem koji dovodi jednog od profesora sa beogradskog univerziteta u moguću sukob interesa zbog članstva u upravnom odboru javne medijske ustanove. Naime, došli smo u posed dokumenta kojim se profesor predlaže za članstvo u UO, a potpisnik tog dokumenta je osoba istog imena i prezimena kao i osoba kojoj je profesor bio član komisije za ocenjivanje doktorske disertacije. Moguće je da se samo radi o osobama istog imena i prezimena, ali svakako će biti interesantno za dalje istraživanje i utvrđivanje eventualnih nezakonitosti i interesnih problema koji na ovaj način mogu da nastupe.

Sumnjiv pokrajinski konkurs

Drugi slučaj je u vezi sa konkursom koji je raspisao Pokrajinski sekretarijat za regionalni razvoj, međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu. Građani koji su se javili, smatraju da postoje određene nepravilnosti i da je konkurs unapred predviđen za određenu organizaciju. To objašnjavaju formulacijom iz odluke Pokrajinske vlade, kojom je faktički određeno ko će ovaj konkurs dobiti jer je samo jedna organizacija mogla da se prijavi, te rokovima za konkurisanje koji su bili jako kratki (osam dana od objave, od čega je polovina tih dana bila neradna). Nastojaćemo najpre da prikupimo što više podataka, proverimo uslove i tehničke podatke kako bismo mogli da utvrdimo da li ima osnovane sumnje u nameštanje konkursa.

Diskriminacija na konkursu

Interesantan slučaj smo dobili i u vezi sa raspisivanjem konkursa za projektno sufinansiranje medijskih projekata u jednoj opštini na jugu Srbije. Navodi se da su i ove 2016. godine primenjeni diskriminacioni uslovi kojima se favorizuju samo određeni mediji. Zatražen je stav i mišljenje resornom Ministarstva, koje je, koliko za sada shvatamo, potvrdilo da je došlo do primene nezakonitih uslova. Trenutno prikupljamo informacije u vezi sa konkursom i pokušavamo da ustanovimo da li su korišćeni pravni lekovi, te u kojoj se fazi postupak nalazi.

Saopštenja

Podsećanje na propuštene prilike

8. decembra 2016.

Transparentnost Srbija, povodom 9. decembra, Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, ocenjuje da su i tokom protekle godine **propuštene brojne prilike da se zakoni poboljšaju, institucije ojačaju a odgovorni za korupciju otkriju i kazne.**

U proteklih 12 meseci zvaničnici su nekoliko puta predstavljali akcije masovnih hapšenja međusobno nepovezanih lica kao dokaz proklamovane „nulte tolerancije“ u borbi protiv korupcije. U stvari, mnogi

od uhapšenih u tim akcijama su osumnjičeni za krivična dela koja nisu korpcijska. Istovremeno, nekoliko stotina hiljada slučajeva korupcije u Srbiji svake godine ostane neotkriveno. To se po našem shvatanju dešava zbog nedovoljne aktivnosti i selektivnosti u postupanju organa gonjenja, neefikasnosti pravosuđa, a u manjoj meri i zbog nepotpunih zakonskih rešenja.

Transparentnost Srbija već godinama predlaže izmene Krivičnog zakonika koje bi obavezno oslobodile odgovornosti prijaviocima korupcije od kojih je mito iznuđeno, kao i uvođenje krivičnog dela nezakonitog bogaćenja iz člana 20. Konvencije UN protiv korupcije ("znatno uvećanje imovine javnog funkcionera/službenika koje se ne može razumno objasniti s obzirom na zakonita primanja"). Prilika da se uvedu ovi efikasni mehanizmi za gonjenje većeg broja slučajeva korupcije ponovo je propuštena u novembru 2016, kada je menjan Krivični zakonik. S druge strane, u ekspezu premijera iz avgusta 2016, najavljeno je usvajanje posebnog Zakona o ispitivanju porekla imovine. Još uvek nije objavljen nacrt, niti je poznat koncept ovog akta, koji se inače ne pominje ni u jednom strateškom dokumentu Vlade ili Skupštine Srbije. Da ni usvajanje antikorupcijskih pravila nije dovoljno pokazuje neizvršena depolitizacija javnog sektora, što je naročito vidljivo u javnim preduzećima, ali i iz velikog broja neraspisanih ili nedovršenih konkursa za najviše položaje u državnoj upravi.

Transparentnost – Srbija smatra da i dalje postoji snažan potencijal da borba protiv korupcije bude uspešnija, jer to traže građani, privreda i mediji, a ovo pitanje je važno i u kontekstu evropskih integracija za koje se Srbija opredelila. Preduslov za uspeh je striktno poštovanje vladavine prava i uloge svake od institucija, i više spremnosti, pre svega kod izvršne vlasti, za prihvatanje konstruktivnih i obrazloženih kritika i predloga.

Mediji

Bez provere Đulijanovih navoda

CINS, 7. decembar 2016.

Agencija za borbu protiv korupcije neće proveravati navode Rudolfa Đulijanija da je njegov boravak u Srbiji pred izbore 2012. godine platila firma iz Londona, piše CINS. Đulijani je ovu izjavu dao za američki CNN, u novembru 2016. godine, ali je i ranije spominjao da je posetu platila kompanija koju nije imenovao.

Nekadašnji gradonačelnik Njujorka rekao je da ga je ta kompanija i pozvala u Beograd, gde je davao savete o mogućnostima za ekonomski razvoj.

Tokom boravka u glavnom gradu Srbije Đulijani se u javnosti pojavljivao u društvu predsednika Srbije Tomislava Nikolića i premijera Aleksandra Vučića, koji je tada bio kandidat za gradonačelnika Beograda. Njihova Srpska napredna stranka (SNS) platila je neke od troškova tokom Đulijanijeve posete.

U okviru kontrole finansiranja izborne kampanje 2012. godine, Agencija je proveravala te troškove, ali u odgovoru koji su Centru za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS) poslali u novembru 2016. godine navode da nisu došli "do relevantnih podataka i dokaza da je bilo koja kompanija iz inostranstva finansirala usluge u vezi sa posetom Rudolfa Đulijanija." Iz Agencije napominju da ne samo da nisu proveravali Đulijanijeve navode nego ih i ne planiraju proveravati, pošto je kontrola izveštaja o troškovima izborne kampanje SNS-a za tu godinu završena.

Nemanja Nenadić iz organizacije Transparentnost kaže da ne postoji zakonska prepreka da Agencija vrši proveru i nakon što je kontrola sprovedena. "Ako ima novih, važnih informacija, kontrola uvek može da se nastavi", objašnjava Nenadić i dodaje da ukoliko Agencija nije ranije bila upoznata sa navodima iz Đulijanijeve izjave, da bi trebalo da ih proveriti.

Agencija u odgovoru CINS-u takođe navodi kako je tokom vršenja kontrole o Đulijanijevoj poseti utvrđeno da su svi troškovi plaćeni i prikazani u izveštaju.

Ipak, upravo dokumentacija Agencije opovrgava ovu njihovu tvrdnju. U tekstu o prikrivanju troškova izborne kampanje, objavljenom u martu ove godine, CINS je pisao i o Đulijanijevoj poseti. Dokumentacija koju je Agencija tada dostavila CINS-u pokazuje da SNS nije prijavila sve troškove - izostavili su informaciju da je sa 105.000 dinara plaćen VIP salon koji je Đulijani koristio na aerodromu Nikola Tesla.

Prodaja državnih nekretnina

Politika, 7. decembra 2016.

Država namerava da proda sve nekretnine kojima raspolaže a koje ne služe za funkcionisanje državnih organa i organizacija u zemlji ili u inostranstvu, prenosi Politika, pozivajući se na potvrdu Republičke direkcije za imovinu. Taj list je prethodnog dana objavio zaključak vlade o prelasku u njihove ruke 118 nekretnina kojima je do sada gazdovalo Društvo za iznajmljivanje nepokretnosti „Dipos“.

Konačnu odluku o prodaji državnih vila i stanova doneće Vlada Srbije, a kada se to desi one će biti otuđene u postupku javnog oglašavanja sa početnom kupoprodajnom cenom koju će utvrditi Poreska uprava, navedeno je u pisanom odgovoru Direkcije. Sav ovaj prihod ići će u republički budžet u koji su uplaćivane i zakupnine.

Država je 3. novembra oduzela 118 nepokretnosti iz fonda „Dipos“. U Direkciji kažu da je reč o 28 kuća i vila, 86 stanova i četiri poslovna prostora u ulicama Pere Todorovića, Beogradskog bataljona, Diplomatskoj koloniji, Strahinjića bana, Kraljevačkoj, Jevrema Grujića i Čakorskoj. U obrazloženju ove odluka vlada je navela da je to urađeno zbog smanjene zainteresovanosti diplomatsko konzularnih-predstavništava i drugih organizacija za korišćenje ovih nepokretnosti.

- Pretpostavljam da će biti prodate sve nekretnine koje budu izuzete iz našeg fonda. Nisam još zvanično obavešten o konkretnom planu, ali od prodaje bi trebalo da budu zaštićeni objekti namenjeni za smeštaj diplomatsko konzularnih predstavništava kao i oni koji se nalaze u procesu restitucije - kaže Đoko Krivokapić, direktor "Diposa".

Nadležni nisu odgovorili na pitanje Politike da li je Zaključkom vlade od 29. novembra izuzeto još 28 nekretnina od „Diposa“ io kojim kućama i stanovima je reč.

Sve bi bilo u redu kada bi ove nekretnine bile prodate po realnoj ceni, kaže Nemanja Nenadić iz organizacije „Transparentnost Srbija“, a zna se da se realna cena nekretnina može utvrditi samo javnim nadmetanjem. Po njegovom mišljenju bilo bi dobro da država, prilikom oglašavanja prodaje ovih kuća i stanova, pusti detaljan opis i fotografije nekretnina, a ne samo šturo obaveštenje. Osim toga, neko bi trebalo da proračuna da li je isplativo da svi objekti budu prodati odjednom ili da se povremeno oglašava prodaja nekoliko njih radi dobijanja što više cene.

Država ipak prodaje „Diposove“ vile

Konačnu odluku o prodaji državnih nekretnina doneće vlada, a one će biti otuđene u postupku javnog oglašavanja sa početnom kupoprodajnom cenom koju će utvrditi Poreska uprava, kažu u Republičkoj direkciji za imovinu

Autor: Jelena Popadić | Četvrtak, 08.12.2016. u 09:05

Na Seňaku se nalaze neke od vila koje su iz „Diposovih“ prešle u ruke Direkcije za imovinu (Foto Dragana Jevremović)

Najveći problem predstavlja činjenica da će vrednost ovih kuća i stanova procenjivati Poreska uprava, a ne ovlašćeni sudski procenitelji, upozorava Kaća Lazarević, agent za nekretnine.

- Podržavam odluku države da proda sve nepokretnosti koje ne koristi, ali ovaj proces traje dugo tako da je već izgubljeno dosta novca. Procene Poreske uprave nikako ne mogu da budu objektivnije od procena sudskih izvršitelja - kaže ona.

Zakon o porezu na imovinu detaljno propisuje na koji način poreznici određuju vrednost nekretnine. Oni sabiraju cenu kvadrata tri prodate nekretnine na određenoj opštini, u periodu od januara do septembra. To mogu biti tri najbolje ponude, sa najvišim cenama ili tri najlošije, što zavisi isključivo od volje poreskog službenika. Ova prosečna cena množi se sa brojem kvadrata nekretnine čija se vrednost određuje.

Kaća Lazarević napominje da bi državne kuće i stanovi trebalo da budu prodati onome ko ponudi najviše novca. Prednost ne bi trebalo da imaju trenutni zakupci, samo zato što već žive u tim nekretninama.

Ukoliko država ipak odluči da favorizuje stanare ovih objekata postavlja se pitanje da li će uzeti u obzir to što su mnogi od njih uložili stotine hiljada evra u uređenje ovih kuća. Mnogi od njih su potencijalna ulaganja dogovorili sa „Diposom” koji im je smanjivao kiriju zbog visine investicija

Politika i dalje čuva direktore

Novosti, 7. decembra 2016.

Dugo najavljivano "proterivanje" politike iz državnih firmi i dalje je samo mrtvo slovo na papiru, pišu Novosti. Gotovo godinu dana od usvajanja, a devet meseci od početka primene Zakona o javnim preduzećima, nijedan direktor još nije izabran na konkursu. Iako su javni pozivi za izbor čelnika u nekoliko firmi raspisani još u februaru i martu, oni još nisu poništeni, niti su okončani. Rok do kada svi direktori moraju da budu izabrani nadmetanjem ističe 4. marta 2017.

Još traje trka za direktorske fotelje u tri preduzeća nastala iz "Železnica Srbije", odnosno u "Srbija kargu", "Srbija vozu" i "Infrastrukturi", kao i u "Elektroprivredi Srbije" i "Srbijašumama".

Politika i dalje čuva direktore

S. B. - Z. R. | 07. decembar 2016. 18:00 | Komentara: 2

Nijedno javno preduzeće još nije dobilo rukovodstvo izabrano na konkursu. U toku je trka za čelnike u "Železnicama", EPS i "Srbijašumama"

Preporučeno | Podели | 7 | Tweet | G+ | 0

Na konkurs za direktore tri železnička preduzeća prijavilo se oko 50 kandidata, i to još u februaru. Trebalo je da komisija Vlade Srbije proveri znanja, veštine i sposobnosti kandidata i da izabere najbolje. Potencijalni direktori koji su se prijavili nerado govore o tome, ali su za Novosti potvrdili da im se posle predaje dokumentacije niko nije obratio.

Još letos je bilo jasno da su konkursi u zastoju, ali su se nadležni pravdali tehničkom vladom koja nije imala mandat da imenuje direktore. Od njenog formiranja prošlo je gotovo četiri meseca.

- Da su druge okolnosti, to bi moglo biti poslovično čekanje poslednjeg trenutka da se ispune zakonske obaveze - smatra Nemanja Nenadić iz "Transparentnosti Srbije". - Kada se zna da konkursi nisu raspisani ili sprovedeni do kraja ni po Zakonu iz 2012, i pored znatno glasnijih obećanja, logično je pomisliti da je i ovog puta reč o nameri da se javna preduzeća ne dopolitizuju.

Gde je "zapelo" sa izborom čelnika u železničkim preduzećima, Novosti su pokušale da saznaju od resornog ministarstva. Tamo navode da zakon ne precizira ko inicira raspisivanje javnog konkursa, ali da su oni to učinili za svoje firme, "Infrastrukturu železnice Srbije", "Srbija voz" i "Srbija kargo".

